

Paraules de benvinguda del rector adreçades al nou doctor honoris causa de la Universitat de Girona

Acte d'investidura com a doctor honoris causa de Josep M. Casasús i Guri
Aula Magna Modest Prats, Girona

17 de juny de 2021

Benvolguts doctor Casasús, presidenta del Consell Social de la Universitat de Girona, secretari general de la Universitat de Girona, doctor. Lluís Costa –padrí del doctorand–, rector Nadal, rector Batlle, rectora Geli, membres de la societat civil, membres de la comunitat universitària, amigues i amics.

La cerimònia d'investidura d'un doctor honoris causa és un acte m'atreviria a dir que transcendental per a una universitat. I ho és per moltes i diverses raons: perquè està carregat de simbologia; perquè respon a una decisió generosa i lliure, sense contraprestacions, i perquè, en última instància, defineix la Universitat mateixa, la manera de ser de la Universitat al món.

Atorgar el títol d'honoris causa implica reconèixer un mestratge, una expertesa, un referent, reconèixer una persona i, en conseqüència, que aquesta persona s'incorpori al Claustre de la Universitat, el seu patrimoni més preuat. Els mèrits acumulats pel doctorand en són la justificació, però també el detall que defineix el respecte per la seva obra i la seva figura.

Al llarg dels seus trenta anys d'història, que celebrarem properament, el mes de desembre, la Universitat de Girona ha dibuixat el seu perfil gràcies a la llista dels doctors honoris causa que s'han incorporat a la institució. Parlem de persones –dones i homes– que han exercit la seva expertesa i han esdevinguts referents: parlem de psicòlegs, químics, cantants, ecòlegs, historiadors i economistes; parlem de filòsofs, geòlegs, metges, juristes, enginyers, polítics i mecenes; parlem de cuiners, intel·lectuals, escriptors, ictiòlegs, pedagogs, físics, poetes i professionals de la salut. Dones i homes que han contribuït al progrés de la ciència, de les humanitats, de la societat. I dels quals nosaltres, com a acadèmics, ens fem deutors, és a dir, ens reconeixem en la seva trajectòria d'excel·lència.

La relació de doctors honoris causa de la UdG avui s'engrandeix amb un periodista. I ho dic amb totes les lletres i amb tot el respecte que mereix la paraula. La trajectòria del doctor Josep Maria Casasús, glossada pel doctor Lluís Costa, és prou àmplia i diversa. S'ajunten, a la seva tasca professional en els mitjans, la seva carrera universitària, la seva labor de recerca i el seu activisme social. Seria difícil, però, destriar l'home que ha representat un punt d'inflexió en la recerca històrica i en l'anàlisi del periodisme català de l'home d'acció, la persona reposada de la inquieta.

Tot plegat, però, té un punt d'unió i de pervivència: el periodisme. Des del laboratori a les aules, des dels llibres a la reflexió crítica de l'activitat diària.

El doctor Casasús va escriure el memorable primer llibre sobre el Pla periodista, i això sol ja li atorga mèrits suficients per al reconeixement d'una Universitat com la UdG que dedica una càtedra a l'escriptor. Tant aquesta circumstància com el seu mestratge i la seva influència en

els nostres estudis de Comunicació i en les persones que en formen part fan que percebem la distinció com a arrelada a la nostra institució.

Però m'atreuria a dir que, de manera especial, el que més ens aporta el nou doctor honoris causa és la seva fixació per la informació, per la informació que forma, que genera coneixement. «Només es pot dir periodisme –ha observat el doctor Casasús– si es ètic.»

El doctor Casasús, coneixedor de la història, té el delit de mostrar-la d'acord amb el present. Tot allò que ens havien dit els nostres antecessors serveix també per explicar-nos, ara i aquí. Per això, una de les seves últimes aportacions és la secció «Abans d'Ara», al diari *Ara*, en la qual, des de fa quasi deu anys, ens convida a revisitar els clàssics del nostre periodisme per entendre què ens passa, per entendre on som i què sentim o de quina manera podem afrontar els problemes actuals, amb l'afany de perfilar la tradició, d'oferir-la a les noves generacions, de perfeccionar els registres que ens hi acosten i que la fan nova i engrescadora.

Ell, que ha estudiat l'evolució del periodisme català, que ha fet emergir figures de renom com les del mateix Pla, Bertrana, Vicens Vives i Rahola, entre moltes altres, com ara la del meu convilatà il·lustre Gaziel (l'Escola Gaziel de Sant Feliu de Guíxols fou, de fet, el centre on vaig cursar l'educació primària); ell, que ha analitzat la professió des del vessant deontològic i que ha lluitat contra la desmemòria de la nostra tradició literària, que ha viscut i viu les polèmiques i els reptes que envolten la professió, em penso que ha tingut i té com a bandera aquest respecte per una conducta en la qual es tinguin presents uns valors que ens parlen de democràcia, d'independència de criteri, de consciència moral.

Diu el doctor Casasús que «el que fem els emissors –parlant dels periodistes– és un producte que no esdevé missatge fins que es rep i es modifica inevitablement». Això respon a una teoria literària en la qual el receptor acaba de completar l'obra segons els seus interessos, la seva cultura, el seu propi coneixement.

Partim de la base, però, que aquell «periodisme d'orientació» que ell assenyala es fonamenta en la noblesa i no pas en l'espectacle. No pas en les lluminàries de la tergiversació i de la falsedat, sinó en la recerca d'un codi comú d'observació fidel, ètic, i sense prejudicis de la realitat. En la mateixa direcció, un dels nostres últims honoris causa, el poeta Narcís Comadira ens deia: «La Universitat no ensenyarà de lletra si es contamina dels vicis de la societat de l'espectacle, el tot per l'audiència que porta a ser divertit, a suprimir tot allò que demana esforç i dedicació i renúncia.»

El doctor Casasús ha optat pel mateix camí de renúncia (als vicis i a l'espectacle), de dedicació (a la lletra i l'estudi) i d'esforç (professional i personal). Un exemple que avui acollim amb satisfacció en el si de la nostra Universitat.

Moltes gràcies.

Quim Salvi
Rector de la UdG
Girona, 17 de juny de 2021